

bidraget til at vanskeliggøre Landbrugets Rentabilitet. Vanskelighederne ved Udførsel af Landbrugets Produkter til Tyskland, den engelske Kulstrejke og meget andet har medvirket til at nedsætte Priserne for Landbrugets Produkter. Men den egentlige Aarsag til Krisen, tror jeg alligevel, er den, at vi ikke har taget Konsekvensen af Kronestigningen og gennemført den Nedbringning af de offentlige Udgifter, som er absolut paakrævet.

Det er den Opfattelse, man har indenfor Venstre, at det første og vigtigste Middel til at hjælpe Erhvervene over Krisen er at bringe Udgifterne ned i Forhold til den Kronestigning, vi har været ude for. Jeg maa jo haabe, at man fra radikal Side vil stille sig forstaaende og velvilligt, naar man, som Tilfældet er, er klar over, hvor store Vanskelighederne er indenfor det danske Landbrug. Men ved Siden af denne Opgave vil vi selvfølgelig ogsaa fra vor Side overveje andre Muligheder for at bøde paa Krisen, ogsaa gaa ind i en Overvejelse af det Lovforslag, som her er forelagt. Jeg tror, der trænges til en meget grundig Overvejelse og Undersøgelse af, hvorledes Virkningerne af det vil være; jeg kan i hvert Fald ikke foreløbig se, at det er et Lovforslag, der vil være i Stand til at løse Knuden. Jeg tror ikke, man her har fundet de Visers Sten. Men dette er jo altsammen Spørgsmaal, som nu nærmere kan undersøges i Udvalg, for at vi kan se, om der alligevel et eller andet Sted skulde ligge skjult et Guldkorn, som der kan være Grund til at tage op. Jeg lægger imidlertid ikke Skjul paa, at jeg i nogen Grad frygter for, at Lovforslaget paa adskillige Omraader vilde virke skadende i Stedet for at gavne, og naar vi staar i en Krisetilstand, skal vi jo passe paa, at vi ikke af Hensyn til de Vanskeligheder, vi befinder os i, panikmæssigt gennemfører Foranstaltninger, som gør mere Skade end Gavn.

Om Lovforslagets Enkeltheder vil jeg gerne gøre nogle Bemærkninger. Hvad Afsnit I angaar, som vedrører Akkordordningen, er jeg selvfølgelig enig med den højtærede Statsminister i, at naar vi lige her i Folketinget har behandlet et Lovforslag, og dette endnu ligger til Behandling i Landstinget, er det lidt tidligt at tage det samme Spørgsmaal op til en ny Behandling. Det er et Spørgsmaal, om det Lovforslag, der her foreligger til Behandling, og som er meget mere omstændeligt, byder paa saa mange Fordele i Forhold til det, som allerede er vedtaget her i Tinget, at der vil være Grund til at gennemføre det.

Jeg anser adskillige af de Bestemmelser,

der her er foreslaaet, for at være af en meget farlig Natur. Det gælder navnlig §§ 38—40. Det drejer sig her om Overflytning af Pantegæld til simpel Gæld. Jeg er ikke Jurist; jeg antager, der kommer en Jurist efter mig, og han vil maaske nærmere beskæftige sig med den juridiske Side af dette Spørgsmaal. For mig staar det saaledes, at det vanskeligt kan forenes med Været for Ejendomsretten, at man gaar til at slette en Pantegæld og overfører den som simpel Fordring. Men det kan jo undersøges. Jeg synes, det er en farlig Vej at komme ind paa; jeg tror, at det i høj Grad vil rokke ved hele vort Kredit-system og vil kunne faa skæbnesvangre Følger. Thi det er rigtigt, hvad Statsministeren var inde paa, at vi her maa se paa Forholdene i det hele, vi kan ikke nøjes med at se paa Forholdene til den ene Side. Og naar Ordføreren i sin Forelæggelsestale talte om Pantekreditorernes Særstilling og sagde, at de kan lure og gribe ind, ja, saa er det jo naturligt, at de varetager deres Interesser; der er jo mange af dem, som er gaaet ind, med et saadant Laan, med Kaution eller paa anden Maade for at række en hjælpende Haand, men ved Siden deraf har taget en Pantesikkerhed. Og jeg tror, man skal passe paa, at man, naar man vil gennemføre noget, der gaar ud paa at befri Laantagerne for den Vanskelighed, de er kommet i ved at optage de paagældende Laan, saa ikke samtidig umuliggør eller i hvert Fald vanskeliggør det for andre at stifte Laan og blive hjulpet derigennem.

Jeg kan ikke se rettere, end at Lovforslaget i det hele taget i høj Grad bygger paa teoretiske Betragtninger, paa den fuldkomment fejlagtige Forudsætning, at vi nu kan koncentrere alle vore Bestræbelser paa at nedbringe Gælden og i mindre Grad behøver at tænke paa Tilførsel af ny Kapital. Hvorledes er nemlig Forholdet? Ja, Forholdet er jo det, at Landbruget i det sidste Aar har givet et betydeligt Underskud, og at det fremdeles arbejder med Underskud. Man haaber paa en Bedring, men Udsigterne er desværre ikke særlig gode. Indtægterne svigter fremdeles, medens Udgifterne ikke er gaaet ned i tilsvarende Omfang. Indtil vi kommer ind i en mere rentabel Driftsform, ind under mere rentable Forhold, skal der bruges Kapital, og da er Spørgsmaalet: hvorledes faar vi denne Kapital tilvejebragt? Der er nogle, som er saa heldige at have en Reserve i Behold; det er de heldigste. Der er andre, som endnu har en saa god Kredit, at de foreløbig kan køre paa den. Men der er mange — og det er en stor Part — som